

3.2. De Steekproef

Om seizoensgebonden effecten te vermijden werd de gezondheidsenquête uitgevoerd over een volledig kalenderjaar, tussen 1 januari 1997 en 31 december 1997. De doelpopulatie bestond uit de totale bevolking van België ingeschreven in het Nationaal Register. Enkel personen in collectieve gemeenschappen zoals kloosters of gevangenissen werden uitgesloten. Het Nationaal Register werd gebruikt als steekproefkader. In totaal dienden 10.000 personen effectief bevestigd te worden : 3.500 in het Vlaams en het Waals Gewest en 3000 in het Brussels Gewest.

De methode om de steekproef te selecteren bestond uit verschillende stappen. Naast de eerste stap - de stratificatie volgens Gewest - waren er vier volgende stappen :

1. de stratificatie op het niveau van de provincie. Het aantal personen dat bevestigd werd in elk van de provincies stond in een functie van het aantal inwoners in elke provincie. Hierbij was er één uitzondering : voor de provincie Luik werd vooraf bepaald dat 300 inwoners van de Duitstalige Gemeenschap moesten bevestigd worden.
2. In een derde fase werden de primaire steekprofeenheden (PSE) gekozen binnen elke provincie. Dit gebeurde door middel van een gewogen systematische toevalssteekproef. De primaire steekprofeenheden waren de gemeenten. De gemeenten werden geordend volgens het aantal inwoners en kregen een gewicht proportioneel aan het aantal inwoners. Op deze wijze werden grotere gemeenten meer dan één maal gekozen en werden er zeker ook kleinere gemeenten gekozen. In het Vlaams Gewest werd de stad Antwerpen zesmaal geselecteerd en de stad Gent driemaal. Gemeenten die meer dan eenmaal werden geselecteerd binnen het Waals Gewest waren Luik en Charleroi (elk viermaal) en Bergen en Namen (elk tweemaal). In het Brussels Gewest werden alle gemeenten meer dan eenmaal gekozen met uitzondering van St-Joost-ten-Node, Ganshoren, St-Agatha-Berchem en Koekelberg. Telkens een stad of een gemeente werd gekozen dienden er 50 personen (één groep) te worden bevestigd. In de steden Antwerpen en Luik moesten bijvoorbeeld in het totaal respectievelijk 300 (6 x 50) en 200 (4 x 50) inwoners succesvol worden ondervraagd.
3. In een volgende stap werden de huishoudens of de secundaire steekprofeenheden (SSE) gekozen. Daarvoor werd een "cluster systematische toevalssteekproef methode" toegepast. Alle huishoudens van een geselecteerde gemeente werden hiërarchisch geordend volgens de statistische sector, de grootte van het huishouden en de leeftijd van de referentiepersoon. Elke cluster bestond uit 4 huishoudens die gekozen werden op basis van de systematische steekproef methodologie. Van deze vier huishoudens werd één bij toeval gekozen. De overige huishoudens dienden als potentiële reservehuishoudens. Het aantal te selecteren clusters om 50 personen te kunnen bevestigen werd bepaald op basis van de gemiddelde grootte van de huishoudens in de gemeente. Dit aantal werd nog eens verdubbeld. Op deze wijze werd de steekproef van geselecteerde huishoudens vergroot met een factor 8. Dit was ten eerste nodig om 3 vervanghuishoudens te hebben die in dezelfde buurt woonden, even groot waren, en waarbij de leeftijd van de referentiepersoon gelijkaardig was; ten tweede om mogelijke fouten op te vangen in het Nationaal Register waarbij gekozen huishoudens niet langer aan de criteria voldeden (bijvoorbeeld omdat ze verhuisd waren naar een andere gemeente); en ten derde omdat er onzekerheid bestond over de correctheid van de informatie in het Nationaal Register m.b.t. de grootte van het huishouden.
4. In een vijfde en laatste fase werden de tertiaire steekprofeenheden (TSE) of de te bevestigen individuen gekozen. Maximaal werden 4 personen binnen eenzelfde huishouden bevestigd. In huishoudens met meer dan 4 personen werden zeker de referentie persoon en zijn/haar partner steeds bevestigd. De andere 2 (3 in het geval er geen partner was) personen werden gekozen op basis van de geboortedatum : de personen die het eerst verjaarden na het interview werden bevestigd.